

V Bruseli 4. júna 2019
(OR. en)

Medziinštitucionálne spisy:

2015/0270(COD)
2016/0360(COD)
2016/0361(COD)
2016/0364(COD)
2016/0362(COD)
2018/0060(COD)
2018/0063(COD)

9729/19
ADD 1

EF 207
ECOFIN 524
CCG 13
DRS 43
CODEC 1152
JAI 608
JUSTCIV 135
COMPET 447
EMPL 305
SOC 409
IA 168

SPRÁVA

Od: Predsedníctvo
Komu: Delegácie
Predmet: Správa o pokroku týkajúca sa bankovej únie
= schválenie

SPRÁVA PREDSEDNÍCTVA O POKROKU PRÁCE NA POSILNENÍ BANKOVEJ ÚNIE

I. ÚVOD

1. V súlade so závermi Rady o pláne dobudovania bankovej únie, ako ich prijala Rada 17. júna 2016 (10460/16, ďalej len „plán z júna 2016“) a nadväzujúc na správy o pokroku vypracované holandským (10036/16), slovenským (14841/16), maltským (9484/17), estónskym (14808/17), bulharským (9819/18) a rakúskym predsedníctvom (14452/18) Rada pokračovala v konštruktívnej práci na posilnení bankovej únie, pričom monitorovala pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s opatreniami na zníženie rizika a ďalšími opatreniami uvedenými v pláne z júna 2016.

2. Za vypracovanie tejto správy o pokroku je zodpovedné rumunské predsedníctvo, ktoré pri tom zohľadnilo názory delegácií a žiadosti o písomné zaznamenanie pokroku predsedníctva, pokiaľ ide o opatrenia na posilnenie bankovej únie. Túto správu nemožno považovať pre delegácie za záväznú, keďže predstavuje posúdenie výsledku uskutočnených rokovaní, ktoré vypracovalo predsedníctvo. Jej cieľom je zabezpečiť kontinuitu a uľahčiť úlohu nadchádzajúcemu predsedníctvu.

II. POKROK V SÚVISLOSTI S BANKOVOU ÚNIOU

3. Predsedníctvo významne prispelo k pokroku, ktorý sa dosiahol pri opatreniach na zníženie rizika.
4. Rumunské predsedníctvo nadviazalo na prácu predchádzajúceho holandského, slovenského, maltského, estónskeho, bulharského a rakúskeho predsedníctva s cieľom dosiahnuť v nedoriešených technických prvkoch systému EDIS maximálny možný pokrok.

A) BALÍK PREDPISOV TÝKAJÚCICH SA BÁNK

5. Komisia predložila 23. novembra 2016 balík legislatívnych predpisov na zníženie rizika (*Risk Reduction Measures Legislative Package* – tzv. balík RRM alebo návrhy RRM), ktorý obsahuje legislatívne návrhy na dve nariadenia a dve smernice týkajúce sa prudenciálnych požiadaviek pre banky (zmeny nariadenia č. 575/2013 (CRR) a smernice 2013/36/EÚ (CRD)), ozdravenia a riešenia krízových situácií bánk (zmeny smernice 2014/59/EÚ (BRRD) a nariadenia 806/2014 (SRMR)).

6. Spoluzákonodarcovia dosiahli 25. októbra 2017 politický kompromis o prvkoch balíka RRM týkajúcich sa vytvorenia novej kategórie nezabezpečeného dlhu v súvislosti s postavením veriteľov platobne neschopných bánk, vykonávania nového medzinárodného štandardu finančného výkazníctva (IFRS 9) a zabránenia potenciálnym narušeniam na trhoch so štátnymi dlhopismi, ktoré by vyplývali z pravidiel obmedzujúcich veľkú majetkovú angažovanosť voči jednej protistrane.
7. Rada 25. mája 2018 schválila svoj mandát na začatie rokovaní s Európskym parlamentom o zostávajúcich prvkoch balíka. Európsky parlament potvrdil svoje stanovisko k týmto prvkom na plenárnom zasadnutí v júni 2018. Rakúske predsedníctvo a Európsky parlament dospeli 21. a 22. novembra 2018 k predbežnému politickému kompromisu, pokiaľ ide o kľúčové otázky, a tento výsledok politických trialógov bol predložený Rade ECOFIN, ktorá ho 4. decembra 2018 schválila.
8. Počas rumunského predsedníctva 30. januára 2019 a 7. februára 2019 sa po dokončení technických prác začali zjednodušené písomné postupy a našli sa technické riešenia všetkých nevyriešených otázok.
9. Výbor stálych predstaviteľov schválil 15. februára 2019 znenie návrhov s cieľom dosiahnuť dohodu s Európskym parlamentom v prvom čítaní, pričom predseda COREPERU bol poverený informovať predsedu Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci o tom, že ak by Európsky parlament prijal návrh v presnej forme kompromisného znenia, Rada by prijala takto zmenené navrhované právne predpisy pod podmienkou revízie právnikmi lingvistami oboch inštitúcií.

10. Európsky parlament prijal 16. apríla 2019 pozíciu v prvom čítaní k návrhu Komisie a COREPER schválil znenie prijaté Európskym parlamentom 7. mája, ktoré Rada (pre poľnohospodárstvo a rybárstvo) nakoniec schválila 14. mája.
11. Prijaté právne predpisy sa podpísali 20. mája 2019 a v úradnom vestníku sa uverejnia v priebehu júna, pričom účinnosť nadobudnú 20 dní po uverejnení.

B) OPATRENIA NA RIEŠENIE NESPLÁCANÝCH ÚVEROV

12. Komisia v reakcii na výzvu Rady na prijatie ďalších opatrení na riešenie problému nesplácaných úverov v EÚ, ako sa uvádza v jej akčnom pláne na riešenie nesplácaných úverov v Európe z júla 2017, ako aj na doplnenie ďalších iniciatív predložených inými orgánmi (napr. EBA a ESRB) navrhla v marci 2018 balík opatrení na riešenie problému nesplácaných úverov vrátane:
 - návrhu nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o minimálne krytie strát pri problémových expozíciách pre novovytvorené úvery, z ktorých sa stanú nesplácané úvery (prudenciálny zabezpečovací mechanizmus pre nesplácané úvery).
Na základe tohto opatrenia budú banky musieť vyčleniť finančné prostriedky na krytie rizík spojených s budúcimi úvermi v prípade, že sa stanú nesplácanými a nebudú dostatočne kryté rezervami alebo inými úpravami,
 - návrhu smernice o správcoch úverov, nákupcoch úverov a vymáhaní kolaterálu. Cieľom tohto opatrenia je poskytnúť bankám účinný mechanizmus na mimosúdne vymáhanie hodnoty zo zabezpečených úverov a podporiť vývoj sekundárnych trhov, na ktorých môžu banky predat' svoje nesplácané úvery investorom a využiť služby špecializovaných správcoch úverov,

- pracovného dokumentu útvarov Komisie, ktorý obsahuje návrh zriadenia vnútroštátnych spoločností na správu aktív (AMC). V dokumente sa uvádza nezáväzné usmernenie pre vnútroštátne orgány, ako môžu zriadiť AMC pre riešenie nesplácaných úverov.
13. Pokiaľ ide o návrh na prudenciálny zabezpečovací mechanizmus pre nesplácané úvery, rakúske predsedníctvo dosiahlo 31. októbra 2018 v Rade všeobecné smerovanie a 18. decembra 2018 predbežnú politickú dohodu s Európskym parlamentom.
 14. Výbor stálych predstaviteľov schválil 7. januára 2019 znenie návrhov s cieľom dosiahnuť dohodu s Európskym parlamentom v prvom čítaní, čo viedlo k právno-lingvistickej revízii v oboch inštitúciách.
 15. Európsky parlament prijal 13. marca 2019 pozíciu v prvom čítaní k návrhu Komisie a COREPER schválil znenie, ktoré Európsky parlament prijal 27. marca a ktoré Rada (pre všeobecné záležitosti) nakoniec schválila 9. apríla. Toto znenie sa uverejnilo v úradnom vestníku 25. apríla 2019.
 16. Pokiaľ ide o rozvoj sekundárnych trhov pre predaj nesplácaných úverov, rumunské predsedníctvo zorganizovalo dve zasadnutia pracovnej skupiny pre finančné služby s cieľom prerokovať smernicu o správcoch úverov, nákupcoch úverov a vymáhaní kolaterálu.

17. Pokrok v súvislosti s časťou týkajúcou sa zrýchleného mimosúdneho vymáhania kolaterálu (AECE) bol výrazne pomalší než pokrok pri časti venovanej sekundárnym trhom. Vzhľadom na naliehavú potrebu podporiť rozvoj dobre fungujúceho sekundárneho trhu s nesplácanými úvermi predsedníctvo navrhlo, aby sa pokročilo len s časťou smernice týkajúcou sa sekundárnych trhov. Členské štáty dosiahli 27. marca 2019 v Rade dohodu, pričom väčšina delegácií nevzniesla žiadne námietky voči rozdeleniu návrhu a pokročeniu s časťou smernice týkajúcou sa sekundárnych trhov. COREPER preto schválil mandát na rokovania s Európskym parlamentom o časti venovanej sekundárnym trhom, čím umožnil začať trialógy hneď po tom, ako bude druhý spoluzákonodarca pripravený.
18. Paralelný pokrok sa dosiahol v Európskom parlamente, v ktorom sa 11. marca 2019 predložila správa venovaná len časti o sekundárnych trhoch na rokovanie vo Výbore Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci (ECON). Hlasovanie o správe vo výbore ECON bolo naplánované na 1. apríla 2019. Hlasovanie sa však neuskutočnilo, čím sa spis presmeroval novozvolenému Európskemu parlamentu.
19. Keďže na dosiahnutie kompromisu v rámci Rady o časti venovanej AECE sú potrebné ďalšie rokovania, predsedníctvo zorganizovalo 14. mája 2019 zasadnutie pracovnej skupiny pre finančné služby a ďalšie by sa podľa plánu malo konať v júni.

C) Návrh týkajúci sa systému EDIS

20. Pracovná skupina *ad hoc* pre posilnenie bankovej únie (ďalej len skupina „AHWP“) zriadená 13. januára 2016 (5006/16) sa počas rumunského predsedníctva stretla raz (21. mája). Konštruktívna práca týkajúca sa návrhu o systéme EDIS bola technickej povahy, keďže rokovania o pláne na začatie politických rokovaní o systéme EDIS prebiehali na politickej úrovni v pracovnej skupine na vysokej úrovni pre systém EDIS.
21. V nadväznosti na predchádzajúce rokovania počas rakúskeho predsedníctva o vplyve systému EDIS na členské štáty, ktoré nie sú členmi bankovej únie, a na vnútorný trh predložili útvary Komisie na zasadnutí skupiny AHWP 21. mája 2019 tri súbory analýz:
- prehľad bankových sektorov v členských štátoch, ktoré nie sú členmi bankovej únie,
 - analýzu vplyvu systému EDIS na ziskovosť bánk,
 - prehľad uplatňovania alternatívnych mechanizmov financovania podľa článku 10 ods. 9 smernice o systémoch ochrany vkladov (DGSD).

22. Na základe verejných údajov a údajov z dôvernej databázy jednotlivých bánk zozbieraných na vytvorenie režimu príspevkov založených na riziku v rámci systému EDIS predložili útvary Komisie a Spoločné výskumné centrum (JRC) kľúčové štatistiky o bankových sektoroch v členských štátoch, ktoré nie sú členmi bankovej únie. Z údajov vyplynulo, že niektorým bankovým sektorom dominujú aktíva v zahraničnom vlastníctve, zatiaľ čo iné majú silný „domáci základ“. Systémy ochrany vkladov takmer vo všetkých členských štátoch, ktoré nie sú členmi bankovej únie, už dosiahli minimálnu cieľovú úroveň 0,8 % krytých vkladov, pričom niektoré z nich túto minimálnu cieľovú úroveň výrazne prevyšujú. Úrovně sektorovej koncentrácie vo väčšine členských štátov, ktoré nie sú členmi bankovej únie, sú nižšie ako medián EÚ. V niekoľkých členských štátoch, ktoré nie sú členmi bankovej únie, zohrávajú dôležitú úlohu úverové družstvá a schémy inštitucionálneho zabezpečenia.
23. Vo svojich príspevkoch poskytlo niekoľko členských štátov individuálne aktuálne informácie o zložení svojich príslušných bankových sektorov. V tejto súvislosti niektoré členské štáty poukázali na určité nedostatky v dôvernej databáze a požiadali o aktualizáciu údajov. Podľa ich názoru sa referenčným dátumom, ktorým je december 2016, nezohľadnia významné zmeny v bankovom sektore EÚ. Okrem toho pridaním nových údajových položiek databáza umožní presnejšiu analýzu, napríklad pokiaľ ide o úverové družstvá, subjekty pridružené k ústrednému orgánu podľa článku 10 nariadenia CRR alebo schémy inštitucionálneho zabezpečenia. Útvary Komisie tieto príspevky uvítali a prejavili ochotu začať s prípravnými prácami na nový zber údajov počas nadchádzajúceho fínskeho predsedníctva.

24. Pokiaľ ide o vplyv systému EDIS na ziskovosť bánk, útvary Komisie a JRC preukázali rozdiely v príspevkoch pri prechode z čisto vnútroštátneho systému na plne funkčný systém EDIS, ako aj to, aký vplyv majú tieto rozdiely na priemernú rentabilitu vlastného kapitálu (RoE) alebo na úroky platené vkladateľom (ak sa rozdiely budú prenášať na vkladateľov). V anonymizovaných výsledkoch podľa jednotlivých krajín sa preukázalo, že vplyv na rentabilitu vlastného kapitálu je pomerne nízky, aj keď niektoré špecifické simulácie výpočtu príspevkov založených na riziku poukázali na väčšie odchýlky. Zdá sa, že vplyv na úroky je zanedbateľný vo všetkých simuláciách.
25. Jeden členský štát požiadal o ďalšiu analýzu založenú na alternatívnych podobách štruktúry systému EDIS, ako je napríklad prístup zaistenia alebo mechanizmus povinného poskytovania úverov. Dva členské štáty požiadali útvary Komisie, aby sa o výsledky a príslušné údaje podelili s členskými štátmi. Útvary Komisie potvrdili ochotu spolupracovať s členskými štátmi a diskutovať s nimi o konkrétnych výsledkoch na bilaterálnej úrovni (vzhľadom na dôvernosť databázy). Na základe toho by však bolo potrebné analyzovať množstvo možných simulácií. V záujme efektívnosti by preto bolo po lepšom vyjasnení štruktúry systému EDIS účinnejšie rozpracovať primeraný súbor simulácií a pokračovať na základe aktualizovanej a rozšírenej databázy (pozri predchádzajúci odsek).

26. Pokiaľ ide o alternatívne mechanizmy financovania podľa článku 10 ods. 9 smernice o systémoch ochrany vkladov, útvary Komisie poskytli prehľad uplatňovania v členských štátoch. Vo veľkej väčšine členských štátov sa uplatňujú rôzne druhy úverových zmlúv (napr. komerčné úverové linky, emisia dlhových cenných papierov). Vo viacerých členských štátoch dochádza k zapojeniu vlády a/alebo národnej centrálnej banky (napr. záruky, mechanizmy preklenovacieho financovania). V niektorých členských štátoch sa tieto opatrenia dopĺňajú o prvky „mechanizmu solidarity“ (napríklad sa systémy ochrany vkladov v členskom štáte môžu požiadať o to, aby poskytli podporu inému systému ochrany vkladov v tom istom členskom štáte, ktorý to potrebuje). Alternatívne mechanizmy financovania sú refundovateľné, to znamená, že takéto mechanizmy v konečnom dôsledku financuje bankový sektor. Podľa názoru Komisie si takéto mechanizmy v rámci systému EDIS budú vyžadovať hlbšie úvahy, a to vzhľadom na predpokladané zvýšenie finančnej kapacity a efektívnosti vďaka ukotveniu spoločného poistenia do širšieho a diverzifikovanejšieho základu. Okrem toho alternatívne mechanizmy financovania vo fáze podpory likvidity budú ďalej zaručovať vrátenie pomoci zo systému EDIS.
27. Jeden členský štát ocenil skutočnosť, že alternatívne mechanizmy financovania sú dostupné takmer vo všetkých členských štátoch, čo predstavuje zlepšenie, ktoré ešte pred pár rokmi nebolo možné vidieť. Niektoré členské štáty pochybovali o pozitívnych účinkoch systému EDIS, s ktorými počíta Komisia, a jeden členský štát obzvlášť spochybnil to, že podpora likvidity zo systému EDIS by bola pre vnútroštátny bankový sektor menej zaťažujúca než alternatívne mechanizmy financovania, keďže prostriedky zo systému EDIS by musel splácať aj vnútroštátny bankový sektor. Niektoré ďalšie členské štáty poukázali na otázku zabezpečovacieho mechanizmu pre systém EDIS v súvislosti s alternatívnymi mechanizmami financovania, zatiaľ čo iné členské štáty proti myšlienke zabezpečovacieho mechanizmu pre systém EDIS vzniesli námietky. Útvary Komisie poukázali na rozsah prezentácie, ktorý bol obmedzený na mechanizmy vykonávané na vnútroštátnej úrovni v rámci smernice o systémoch ochrany vkladov.

III. ZÁVERY

Rumunské predsedníctvo vyzýva Radu, aby túto správu vzala na vedomie s cieľom dosiahnuť ďalší pokrok v práci.

Fínske predsedníctvo sa vyzýva, aby pri prevzatí funkcie nadviazalo na dosiahnutý pokrok a pokračovalo v práci na posilnení bankovej únie so zameraním sa na rôzne pracovné oblasti dohodnuté v pláne z júna 2016.
